

1. IDENTIFIKÁCIA LÁTKY A SPOLOČNOSTI

1.1 Identifikácia látky

Obchodný názov: DUSÍK SCHLADENÝ SKVAPALNÝ
Číslo CAS: 7727-37-9
Číslo ES (EINECS): 231-783-9
Číslo indexu: --
Registračné č.: vyňaté z registrácie
Ďalšie názvy: --
Chemický vzorec: N₂

1.2 Použitie látky

Technické a priemyselné použitie, v chemických procesoch, zváranie, rezanie, vykurovanie. Využíva sa pri výrobe elektronických súčiastok. Samostatný alebo v zmesiach sa používa na kalibráciu a analýzu zariadenia. Neodporúča sa spotrebiteľské využitie. Pre ďalšie informácie o možnosti využitia kontaktujte dodávateľa.

1.3 Identifikácia spoločnosti

Obchodné meno distribútora PT GAS spol. s r. o
Sídlo Karpatská 14, 010 08 Žilina
IČO 45626634
Telefón 0911 780 448
E-mail info@ptgas.sk

1.4 Telefónne číslo pre núdzové situácie

Národné toxikologické informačné centrum
Telefón (24 hodín denne): 02/54774166

Ostatné kontaktné údaje:

- telefón: + 421 2 54652307
- mobil: + 421 911 166 066
- fax: + 421 2 5477 4605
- e-mail: ntic@ntic.sk

2. IDENTIFIKÁCIA NEBEZPEČENSTIEV

PRVKY OZNAČOVANIA

Klasifikácia látky alebo zmesi podľa nariadenia Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 1272/2008 zo dňa 16. decembra 2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a podľa zákona č. 67/2010 z. z. a o zmene nariadenia (ES) č. 1907/2006 a podľa zákona č. 67/2010 Z. z.

FYZIKÁLNE NEBEZPEČENSTVA (CLP)	VÝSTRAŽNÉ UPOZORNENIA (CLP)
-	H281 obsahuje chladený plyn; môže spôsobiť kryogénne poranenia a popáleniny.

VÝSTRAŽNÉ SLOVO (CLP): **Pozor**

BEZPEČNOSTNÉ UPOZORNENIA (CLP)	OZNAČENIA (CLP)
Prevenčia	P282: Používajte termostabilné rukavice, ochranný štít alebo okuliare.
Odozva	P336+P315 – Zmrznuté časti ošetrte vlažnou vodou. Netrite postihnuté miesto. Okamžite vyhľadajte lekársku pomoc.
Uchovávanie	P403: Uchovávajte na dobre vetranom mieste.

VÝSTRAŽNÉ PIKTOGRAMY (CLP)

3. ZLOŽENIE/INFORMÁCIE O ZLOŽKÁCH

Chemická značka: N₂

Názov/zložka	Koncentrácia	Klasifikácia nariadenia 1272/2008 (CLP)	
Dusík	100 %	Press. Gas (Ref. Liq.), H281	
Označenia			
CAS	ES	Č. indexu	Reg. č. REACH
7727-37-9	231-783-9	-	Neklasifikovaný.

Neobsahuje žiadne iné zložky alebo nečistoty, ktoré ovplyvňujú klasifikáciu produktu. Ak nie je uvedená registračná číslo REACH, látka je vyňatá z povinnosti registrácie (jej množstvo je pod limitom pre registráciu alebo ešte nenastal termín pre registráciu).

4. OPATRENIA PRI PRVEJ POMOCI

Všeobecné pokyny: Postihnutého preneste do nekontaminovaného priestoru, chráňte sa nezávislým dýchacím prístrojom. Postihnutého uchovávajte v teple a kľude. Pri zástave srdca poskytnite umelé dýchanie.

Pri nadýchnutí: Vysoké koncentrácie spôsobujú dusenie až stratu vedomia.

Postihnutého je nutné preniesť na čerstvý vzduch, udržovať v kľude a teple. Pokiaľ dôjde k zastaveniu dýchania, začať umelé dýchanie. Privolať lekára.

Pri kontakte s kožou: V prípade omrznlín oplachujte postihnuté miesto najmenej 15 minút vodou. Priložte sterilný obväz a následne vyhľadajte lekára.

Pri zasiahnutí očí: pri zasahu očí vyplachujte najmenej 15 minút vodou.

Pri požití: Nie je považované za možný spôsob expozície.

5. PROTIPOŽIARNE OPATRENIA

Nehorľavý plyn. Požiar môže spôsobiť roztrhnutie tlakovej nádoby.

5.1 Hasiacie prostriedky

Vhodné hasivá: Vodná sprcha alebo hmla.

Nevhodné hasivá: Nehasiť prúdom vody.

5.2 Zvláštne nebezpečenstvo: Pôsobením ohňa môže dôjsť k explózií tlakovej fľaše. Nádoby vystavené žiare ochladzovať vodou z bezpečnej vzdialenosti.

Rizikové spaliny: žiadne.

5.3 Rady pre požiarnikov

Odporúčania pri hasení: Zastavte výtok produktu ak je to možné. Zabezpečte protipožiarne opatrenia voči požiaru v bezprostrednom okolí. Nádoby vystavené žiare ochladzovať vodou z bezpečnej vzdialenosti. Kontaminovaná požiarom voda nesmie odtekať do kanalizácie. Pre elimináciu dymu po požiare je vhodné použiť vodnú sprchu alebo hmlu. Odstráňte nádoby zo zóny zasiahnuté požiarom.

Špeciálne ochranné prostriedky pre hasičov:

Norma EN 137 – Ochranné prostriedky dýchacích ciest. Autonómne dýchacie prístroje na stlačený vzduch s otvoreným okruhom s celotvárovou maskou).

EN 469: Štandardný ochranný odev pre hasičov.

EN 659: Ochranné rukavice pre hasičov.

6. OPATRENIA PRI NÁHODNOM UVOLENIÍ

Osobitné preventívne opatrenia: Zabezpečte vetranie pracovného priestoru. Zamedzte prístup do kontaminovanej oblasti alebo na pracovisko, až do jeho úplného vyvetrania. Použiť samostatný dýchací prístroj.

Ochrana osôb: Personál odveďte do bezpečnej nekontaminovanej zóny. Pri vstupe do kontaminovaného priestoru si nasadte samostatný dýchací prístroj. Kontrolujte hladinu kyslíku.

Environmentálne preventívne opatrenia: Zastavte únik plynu. Rozliata kvapalina vzhľadom k svojej nízkej teplote môže spôsobiť krehnutie konštrukčných materiálov.

Spôsoby čistenia: Zamorené priestory vyvetrajte.

7. MANIPULÁCIA A SKLADOVANIE

7.1 Manipulácia: Dodáva sa v špeciálnych dewarových nádobách. S nádobou by mal manipulovať a zaobchádzať vyskolený a skúsený pracovník/ci. Zabezpečte, aby zariadenie na odber bolo určené pre tlak vo fľaši a látku v nej. Dohľadajte, aby plynové inštalácie boli vybavené bezpečnostným tlakovým ventilom. Pri manipulácii zabráňte vzniknutiu vody, či spätnému prúdeniu látky do nádoby. Používajte len výbavu vhodnú pre daný produkt, jeho tlak a teplotu. V prípade pochybností sa poraďte s dodávateľom plynu. Pri manipulácii s produktom nefajčite

7.2 Všeobecné bezpečnostné opatrenia pri manipulácii s tlakovými nádobami:

Zabezpečte ochranu fľaše pred fyzickými poškodením: zákaz ťahania, gúľania, kĺzania a hádzania. Na presun fliaš a to aj na krátke vzdialenosti použite vozík (ručný, káru a pod.) určený na prepravu fliaš. Zamedzte spätnému vniknutiu vody do nádoby. Klobočičky na ochranu ventilov ponechajte na fľašiach, pokiaľ nie sú zaistené proti pádu (opreté o stenu, lavicu alebo zafixované v stojane) a pripravené na použitie. V prípade neočakávaných ťažkostí pri ovládaní ventilu produktu, prerušte prácu a kontaktujte dodávateľa. Poškodenie ventilu bezodkladne ohláste dodávateľovi. Prípojky ventilov nádob a komponenty uchovávajte čisté bez kontaminantov, ako napríklad olej či voda. Ihneď po odpojení, nasadte zátky alebo krytky na prípojky ventilov a ochranné klobočičky na nádobu, ak sú k dispozícii. Odporúčame zatvárať ventil po každom použití a keď je nádoba prázdna, a to aj v prípade, ak je nádoba ešte pripojená na zariadenie. Zákaz prepúšťania plynov z jednej fľaše do druhej, prípadne do inej nádoby. Na zvýšenie tlaku v nádobe nepoužívajte elektrické vykurovacie zariadenia alebo priamy oheň. Nepoškozujte a neodstraňujte nálepky s označením dodávateľa a identifikácie obsahu fľaše.

7.3 Skladovanie: Nádobu zaistite proti pádu. Skladujte na dobre vetranom mieste pri teplote nižšej ako 50 ° C. Dodržujte pokyny príslušnej normy (STN 07 8304). Skladovať vo zvislej polohe a zabezpečiť proti pádu. Používajte ventily a ochranné klobočičky. Pravidelne kontrolujte tesnosť ventilov aby nedochádzalo k únikom. Skladovanie na dobre vetraných miestach a mimo dosahu zdrojov tepla a vznietenia, mimo dosahu horľavých materiálov. Neskladujte vo vlhkom prostredí a v podmienkach podporujúcich koróziu. Skladujte oddelene od plynov ktoré podporujú horenie a od iných oxidačných látok.

8. KONTROLA EXPOZÍCIE/OSOBNÁ OCHRANA

8.1 Medzné hodnoty expozície: Expozičné limity:

OPEL nestanovené.
DNEL: nestanovené.
PNEC: nestanovené.

8.2 Kontrola expozície: Zaisťte dostatočné vetranie. Pri práci nefajčite!

8.2.1 Kontrola expozície na pracovisku:

V každej prevádzke by mala byť k dispozícii dokumentácia posúdenia rizík súvisiacich s prácou a manipuláciou s danými produktmi. Zároveň každá osoba by mala byť oboznámená a zaškolená v oblasti BOZP, zodpovedajúcemu príslušnému nebezpečenstvu na pracovisku. Je potrebné zvoliť vhodné osobné ochranné prostriedky v súlade s odporúčanými normami EN/ISO.

Ochrana dýchacích ciest: EN 137 – autonómne dýchacie prístroje na stlačený vzduch s otvoreným okruhom s celotvárovou maskou.

Ochrana rúk: EN 388 Štandardizované ochranné rukavice proti mechanickému nebezpečenstvu. EN 511 – Ochranné rukavice proti chladu. Pri prečerpávaní alebo poruche prepravných prípojk používajte ochranné izolačné rukavice proti chladu

Ochrana zraku a tváre: EN 166 – Osobné prostriedky na ochranu očí – bezpečnostné okuliare s bočnými ochrannými štítmí.

Ochrana kože: EN ISO 20345 Osobné ochranné pracovné prostriedky. Bezpečnostná obuv

Teplné nebezpečenstvo: nie je evidované žiadne nebezpečenstvo

	KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV Vypracovaná v súlade s Nariadením (ES) č. 1907/2006 (REACH) v znení Nariadenia (EÚ) 2015/830 z 28. mája 2015 DUSÍK SKVAPALNÝ	Číslo: KBU 13 Dátum revízie: 01.01.2019
		Dátum vydania: 01.01.2011

8.2.2 Kontrola environmentálnej expozície: žiadne.

Bezpečnostné značky: 2.2

Klasifikačný kód: 3A

Identifikačné číslo nebezpečnosti: 22

Obalová skupina: P200

Obmedzenie pre tunely: E – prejazd zakázaný tunelmi kategórie E.

Neprepravujte plyn na vozidlách, ktorých kabína vodiča nie je oddelená od nákladnej plochy. Zabezpečte informovanosť vodiča o potenciálnych nebezpečenstvách nákladu, a poučte ho o chovaní v núdzovej situácii.

Pred dopravou nádob zabezpečte:

- upevnenie nádob,
- Iťašový ventil musí byť uzatvorený a tesný,
- správne upevnenie zaslepovacej matice alebo zátky na bočnej prípojke ventilu (pokiaľ je k dispozícii)
- správne upevnenie zariadenia na ochranu ventilu (pokiaľ je k dispozícii),
- dostatočné vetranie,
- zhoda s platnými predpismi.

9. FYZIKÁLNE A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

9.1 Všeobecné informácie

Fyzikálny stav (pri 20 °C): plyná látka.

Farba: bezfarebná kvapalina.

Zápach: bez zápachu.

9.2 Dôležité zdravotné, bezpečnostné a environmentálne informácie

Molekulárna hmotnosť: 28

Bod varu (°C): - 195,79

Bod tavenia (°C): -210

Kritická teplota (°C): -147

Bod vzplanutia (°C): -

Horľavosť: nehorľavý

Výbušné vlastnosti: nie je výbušný

Oxidačné vlastnosti: nie sú

Tlak pár (pri 20 °C): -

Relatívna hustota (pri 21 °C): 0,967 (vzduch = 1)

Rozpustnosť vo vode (pri 0 °C): -

Rozdeľovací koeficient: n-oktanol/voda: -

Viskozita: -

Hustota pár (pri 20 °C): -

Rýchlosť odparovania: -

9.3 Ďalšie informácie: -

10. STABILITA A REAKTIVITA

Reaktivita: Za normálnych podmienok stabilný.

10.1 Podmienky, ktorých vzniknutiu treba zabrániť: Teploty nad 30 °C. Zabrániť vlhkosti v inštalovaných systémoch.

10.2 Materiály, ktorým je potrebné sa vyhnúť: Reaguje so zásadami, čpavkom a amíni. Pre ďalšie informácie o kompatibilitách viď. ISO 11114. Používajte výlučne materiály kompatibilné s kryogénnymi podmienkami, ktoré sú prítomné v chladiacich systémoch so skvapalneným plynom. Krehnutie materiálu pri vysokých teplotách, napr. plast, nízkoolegované uhlíkové ocele, prípadne uhlíková oceľ.

10.3 Nebezpečné produkty rozkladu: žiadne.

11. TOXIKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

Všeobecné informácie: netoxický.

Informácie o toxikologických účinkoch

Akútna toxicita:

- **prehltutie** : kritéria klasifikácie nestanovené.
- **kontakt s pokožkou**: kritéria klasifikácie nestanovené.
- **inhalácia**: kritéria klasifikácie nestanovené.

Akútna toxicita: žiadne toxické vplyvy tohto produktu.

Poleptanie:

- **podráždenie kože**: kritéria klasifikácie nestanovené.

Poškodenie zraku:

- **dráždenie kože**: kritéria klasifikácie nestanovené.

Senzibilita

- **kožná/respiračná**: kritéria klasifikácie nestanovené.

Mutagenita zárodočných buniek: kritéria klasifikácie nestanovené.

Karcinogenita: kritéria klasifikácie nestanovené.

Reprodukčná toxicita: kritéria klasifikácie nestanovené.

Špecifická toxicita cieľového orgánu:

- **jednorazovej expozícii**: kritéria klasifikácie nestanovené.
- **opakovanej expozícii**: kritéria klasifikácie nestanovené.

Nebezpečenstvo aspirácie: Nevzťahuje sa na plyny a zmesi plynov.

12. EKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

Spôsobuje skleníkový efekt

Ekotoxicita: -

Mobilita: Mobilita iba v ovzduší, do ostatných zložiek životného prostredia nie je známy.

Stálosť a odbúrateľnosť: Je stabilný, nerozkladá sa.

Bioakumulačný potenciál: -

Výsledky posúdenia PBT: -

Iné nepriaznivé účinky: môže spôsobiť poškodenie pôdy mrazom.

13. OPATRENIA PRI ZNEŠKODŇOVANÍ

Spôsoby zneškodňovania látky: Plyn je možné vyskúšať len na dobre vetranom mieste. Nevypúšťať do kanalizácie a uzavretých priestorov, kde by mohla vzniknúť nebezpečná koncentrácia. Zbytkový plyn uzavrieť v nádobe a odovzdať dodávateľovi. Zoznam nebezpečných odpadov: 160505: plyny v tlakových nádobách mimo tých, ktoré sú uvedené pod 160504. Zaobchádzanie s odpadmi sa riadi zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov – účinný od 1.1.2019.

14. INFORMÁCIE O PREPRAVE

Cestná doprava

ADR/RID:

OSN Číslo: OSN 1977

Pomenovanie a podpis: DUSÍK, SCHLADENÝ, SKVAPALNÝ

Triada: 2

15. REGULAČNÉ INFORMÁCIE

Informácie o obale látky alebo zmesi:

Nariadenie Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 1272/2008

Plyn pod tlakom – Stlačený plyn, H280

Výstražný symbol:

alebo

Výstražné slovo: Výstražná

Výstražné upozornenie:

H280 Obsahuje plyn pod tlakom, pri zahriatí môže vybuchnúť.

EIGA-As Dusivý vo vysokých koncentráciách.

Bezpečnostné upozornenia:

P403 Uchovávajte na dobre vetranom mieste.

Posúdenie chemickej bezpečnosti (látky samostatnej alebo obsiahnutej v zmesi): Nestanovené

Vnútroštátne nariadenia

Špecifické ustanovenia týkajúce sa ochrany zdravia, bezpečnosti a ochrany životného prostredia:

- Zákon č. 79/2015 o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
  - Zákon č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
  - Nariadenie vlády SR 355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickými faktormi pri práci.
  - Európska dohoda o cestnej preprave nebezpečných vecí ADR.
- Špecifické ustanovenia, týkajúce sa ochrany zdravia, bezpečnosti a ochrany životného prostredia na úrovni ES:
- Smernica Rady 89/391/EHS o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.
  - Smernica 89/686/EHS o osobných ochranných prostriedkoch.
  - Reevidácia karty bezpečnostných údajov v súlade s nariadením komisie (EÚ) č. 453/2010 a 830/2015.
  - Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 zo dňa 16. Decembra 2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene nariadenia (ES) č. 1907/2006.
  - Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (REACH) zo dňa 18. decembra 2006, o registrácii, hodnotení, povolení a obmedzení chemických látok.
  - Medzinárodná cestná doprava nebezpečného tovaru ADR
  - STN 07 8304 – Kovové tlakové nádoby na plyny.
  - Ostatné národné/miestne predpisy týkajúce sa danej problematiky.

16. ĎALŠIE INFORMÁCIE

Hodnotenie chemickej bezpečnosti sa vykonalo pre látku.

Označenie látky: bez označenia.

Press. Gas (Ref. Liq.) – Plyny pod tlakom: Schladený skvapalnený plyn.

H281 – Obsahuje schladený plyn: môže spôsobiť kyogénne popáleniny alebo poranenia.

Školenie o bezpečnosti a hygiene pri práci s látkou prevádzkať pravidelne podľa príslušných predpisov a noriem. Spotrebiteľ je povinný dodržiavať tieto zásady pri zaobchádzaní s výrobkom. Karta bezpečnostných údajov bola vytvorená v súlade s predpisom EU 2015/830. Obsahuje základné údaje potrebné pre bezpečné zaobchádzanie s výrobkom a zaistenie ochrany zdravia pri práci vrátane ochrany životného prostredia. Uvedené údaje zodpovedajú súčasnému stavu našich vedomostí a skúseností.

Pokyny pre školenie: Výrobca odporúča školenie podľa tejto KBÚ.

Prehlásenie o zodpovednosti: V čase odovzdania do tlače boli údaje považované za správne. Aj keď bol tento dokument pripravený s najväčšou starostlivosťou, nenesie zodpovednosť za úrazy a škody spôsobené jeho použitím. Je na zodpovednosti užívateľa produktu, aby posúdil správnosť informácií pre konkrétnu aplikáciu.